

Výpady. (Pokračování.)

V.

Klamání nepřítele.

Zdůraznil jsem již několikráte, jak nesmírně důležitým činitelem pro úspěch výpadu je překvapení.

Avšak naprostého překvapení nelze vždy dosíci. Jsou-li oba protivníci již delší dobu v dotyku, je pozorovací služba u nepřítele již tak organisována, že nemohou její pozornosti uniknouti nějaké větší změny v sestavě, chování a organisaci druhé strany. Na ustálených frontách velké války vyžadovala příprava výpadu obyčejně dalekosáhlých a dlouho trvajících opatření, tím větší, čím rozsáhlejší byla připravovaná akce. Před touto akcí předcházející průzkumy hlídek a letectva, úprava výchozí základny, příchod posilového dělostřelectva, přísuny střeliva, to vše poutalo pozornost nepřítele. Někdy i zběhové nebo zajatci vlastní armády prozradili, co se připravuje. Dokud bylo zvykem řešiti všechny obtíže vynaložením velkého množství materiálu, byla dělostřelecká průprava nejhrubším prostředkem, který upozornil na konec i méně dbalého protivníka. Protože tehdy taková příprava — spolu se zastřelováním posilového dělostřelectva — trvala s přestávkami i několik dní, měl napadený čas organisovati odpor. Příprava výpadu se nejsnadněji prozradila, když se provádělo zastřelování těžkých ráží dělostřeleckých, jež do té doby v oblasti nebývaly. Němci se často prozradili příchodem těžkých minometů.

Německý výpad, podniknutý 16/9 1917 proti středisku la Louvière, ztroskotat se jen proto, že Francouzové objevili zesilování německého dělostřelectva již o 10 dní dříve: 7/9 rozpoznali 3 nové těžké minomety, 10/9 určili již 18 stanovišť, v tom většinu obsazených více než 2 děly. Měli tedy dosti času připravit Němcům přivítání.

Bylo-li zjevné, že nepřítele nebude lze výpadem plně překvapiti, bylo nutno pokusiti se o to, aby bylo dosaženo aspoň částečného překvapení, čehož se dosáhlo tehdy, podařilo-li se ponechat napadeného do posledního okamžiku v pochybách o místě a čase výpadu.

První podmínkou ovšem bylo, aby nepřítel zůstal co nejdéle v nevědomosti o tom, že se vůbec něco chystá: za tím účelem bylo třeba provésti všechny přípravy, kromě vlastní dělostřelecké přípravy, v největší opatrnosti: činnost hlídek a pozorovatelů, letecký průzkum, činnost dělostřelectva atd., to vše musilo býti zcela normální intensity. Event. úprava výchozí základny, etablování posilových baterií atd. bylo ovšem prováděno s naprostou ostražitostí. Nikdo nepovolaný nesměl zvěděti o podniku dříve, dokud to nebylo naprosto nutno. Bylo třeba dbáti toho, aby nepřítel nedostal do svých rukou zajatců, bylo nutno střežiti event. nespolehlivé živly. Také dělostřelectvo se zastřelovalo co nenápadněji: zastřelování bylo na př. rozvrženo na několik dní a prováděno pod rouškou odvetné palby, odpovídající na nepřátelské bombardování, nebo byl protivník o několik neděl dříve zvykán přítomnosti těžkých děl v úseku.

Byly hledány způsoby, jak zkrátiti trvání dělostřelecké pří-

pravy. Toho se dosáhlo jednak soustředěním mnoha prostředků aby krátké trvání dělostřelecké přípravy bylo vynahrazeno její prudkostí; úlohy, požadované od dělostřelecké přípravy, byly pečlivě promyšleny, vybrány a omezeny na nejnaléhavější: hlavní palba ničivá nahrazena co možná pouhou neutralisací. Zastřelování dělostřelectva bylo v roce 1918 zkráceno podrobnou přípravou prvků střelby.

Jakmile musilo dělostřelectvo zahájit palbu, bylo nutno pečovat o to, aby „kouř vybuchujících střel nezakreslil obránci příliš ostře a názorně obraz terénu“, v němž se výpad provede. Pozornost nepřítele poutala se tedy současným bombardováním jiných míst a předstíranými výpady do jiných prostorů.

Konečně byl protivník delšími nebo kratšími přestávkami v dělostřelecké přípravě klamán o hodině výpadu.

K oklamání nepřítele o skutečném cíli dělostřelecké přípravy provádělo se bombardování postupně nebo současně na několika místech fronty od sebe dostatečně vzdálených. V tomto klamání dělovou palbou bylo pokračováno až do posledního okamžiku před výpadem. Nejvhodnějšími cíli takové střelby bylo boření zákopů a střílení mezer v překážkách.

Podobný dělostřelecký manévř vyžadoval ovšem ohromné spousty střeliva a byl možný za světové války teprve tehdy, když válečící mocnosti měly provedenu organisaci válečného průmyslu.

Jakmile však nepřítel vytušil i místo připravovaného podniku, musila aspoň hodina zteče zůstatí pro něho překvapením.

Oklamání protivníka bylo tu dosaženo tím způsobem, že se dlouhou dobu před výpadem prováděla na místě výpadu pomalá, několik dní trvající a nepřerušovaná palba, která pobořila organisace protivníkovy, bránila mu vyspravití poškozené stavby a překážky a udržovala jej v stálém, nervy vyčerpávajícím napětí. Současně se prováděla neutralisace baterií plynem trvalým, Dělová palba nezesílela ani v okamžiku, když vyrazila pěchota a teprve, když výpadový oddíl vnikl do nepřátelských zákopů, proměnila se v prudké bombardování, kterým se prováděla hlavně palba zarámovací.

Jako příklad snahy překvapiti způsobem dělové palby co do místa a času výpadu uvádím činnost německého dělostřelectva před výpadem 16. září 1917 proti středisku la Louvière:

7. září provedeno zastřelování dělostřelectva proti středisku na velmi úzké frontě; 8. září pokračovalo lehké dělostřelectvo v palbě, kdežto příští den byl úplný klid. Dopoledne 10. září bombardováno středisko a terén západně od la Louvière, k večeru nastal klid, který se o 22. hodině proměnil v prudké bombardování střediska a terénu východně od la Louvière. Francouzové poznali, že se chystá výpad, který však nepřichází. Od 11. do 16. září vyvíjena celkem slabá činnost německých minometů. 16. září odpoledne byl prudce bombardován les Jaulny, dosti vzdálený od la Louvière, v 18 hodin prudká palba na středisko, současně neutralisace baterií plynem, pak náhlá koncentrace na dvě vzdálená místa a v 18 hodin 30 min. vnikla německá pěchota do francouzských zákopů, kde však byla přijata energickým odporem. Tehdy se ovšem nepodařilo Němcům překvapiti Francouze co do místa výpadu, neboť podle palby stále se vracející na středisko bylo příliš jasně zřejmé, že jde o la Louvière. Avšak několik dní trvající palbou a stále nepřicházejícím

rozhodnutím podařilo se Němcům vzbuditi u posádky napadeného střediska značnou nervositu (podle Revue de l'infanterie, 1924).

Pro časové překvapení napadeného bylo důležité, aby podle přemístění dělové palby nepoznal, že nastal okamžik zteče.

K ilustraci opět příklady ze světové války:

„Před vniknutím přinutili jsme se zdarem krátkým bombardováním minami nepřítele, aby zalezl do úkrytů, pak jsme vypálili dvě řady min, z nichž druhá byly miny bez zapalovačů. Po druhé salvě následovalo vniknutí. Výsledek toho byl, že nepřítel po upozorování vypálení salvy vyhledal úkryt a byl potom překvapen útočníky, kteří se objevili hned po dopadu min.“

„Při pozdějších podnicích bylo bombardování ještě jednou opakováno, takže zteč následovala teprve po čtvrté salvě minami, při čemž ve čtvrté salvě byly miny bez zapalovačů.“ (Balck, Kriegserfahrungen, nakladatelství Georg Bath, Berlin, 1921).

Upoutání pozornosti protivníka na místa, stranou od pásma skutečného výpadu, dosáhne se také výpady předstíranými. Před těmito výpady předchází nejprve nápadné obhlídky, vysílání hlídek, kladení léček hlídkami a zřizováním průchodů ve vlastních překážkách proti místům předstíraného výpadu. Vlastní výpad se pak předstírá hlídkou odvážných vojinů, ukrytou v předpolí před nepřátelskými překážkami, která střílí z pušek, lehkého kulometu a granátometů, dává zvukové a světelné signály, povely, pokřikuje a tak dále.

„Angličané podávají zprávy o t. zv. „Chinese attacks“, t. j. postavení panáků, které se jakoby náhodou osvětlí.“

Za světové války se k podobným účelům používalo i plamenometů, což mělo vždy za následek nepřátelskou dělovou palbu, t. j. její odlákání od místa skutečného výpadu.

V době prudkých podkopových bojů za světové války byly také případy, kdy byl výpad zahájen současně s vyhozením podkopu v nějakém blízkém úseku: vzduchový ořes a sloupky dýmu, podkopem způsobené, vylákaly dělovou palbu nepřítele od místa skutečného výpadu, který v tom okamžiku vyrazil.

Jindy se zase položila v sám okamžik zteče palba záramovací nejen okolo místa skutečného výpadu, ale na krátký čas také na jiná místa nepřátelských zákopů, ovšem na domnělé cíle předstíraných výpadů.

V budoucnosti více méně blízké lze očekávati, že klamání nepřítele bude také vyhledáváno zahalením vhodně zvolených míst v neproniknutelné mraky umělé mlhy.

Někdy se provede odklonění pozornosti napadeného od místa skutečného výpadu jiným výpadem malých rozměrů a s velmi úzce vycíleným cílem. Aby však u velitele, kterému bylo svěřeno provést tuto podružnou akci, nebyl učiněn pokus omeziti daný úkol na minimum, čímž by snad nebylo dosaženo účelu, t. j. upoutání pozornosti nepřítele, není radno uváděti v rozkaze jako účel tohoto vedlejšího podniku, že jde o „předstíraný výpad“ neb o „upoutání pozornosti nepřítele“ a p., nýbrž potřebného odstínění dosáhneme stanovením přesného, ač omezeného cíle; na př. „Vaše jednotka vnikne mezerou mezi nepřátelskými polními strážemi u A. a B., napadne zezadu nepřátelskou polní stráž u A. a zajme aspoň část této stráže...“

Na ustálené frontě bylo třeba prováděti podobné demonstrace dělostřelectva a pěchoty aspoň na dvou místech oblasti vlastní divise a co možná na jiném místě každé z divisi sousedních. Ukázalo se však, že by bylo chyba organisovati zdánlivé podniky schematicky vpravo a vlevo od místa skutečného výpadu; i tu bylo třeba stále dbáti změn: provádějí-li se na př. současně celkem tři pokusy, provede se snad jednou skutečný výpad ve středu, po druhé však na pravém, jindy na levém křídle.

O volbě takových míst jsme hovořili již dříve.

„Byl-li několikráte předtím proveden výpad s předcházejícím bombardováním, může býti účelné, použití palby dělostřelectva a minometů k oklamání nepřítele, na jiném však místě vraziti bez jediné rány do posice protivníka, nebo — což bylo vždy velmi účinné — opakovati hned po skončení výpadu akci ještě jednou na některém z míst, kde bylo jenom demonstrováno.“ (Balck.)

Kde je na frontě dána možnost naslouchati, možno se pokusiti o oklamání protivníka telefonem. To však vyžaduje pečlivých opatření za vedení zkušeného odborníka, neboť podle zkušeností ze světové války nutno se vyvarovati použití příliš hrubých prostředků, pročež bylo nutno haliti i obyčejné administrativní rozhovory ve formu nenápadnou. Bylo by chyba, kdyby se náhle a bez povoleného přechodu začalo nemaskovaně používat telefonu — to se musí vyvinouti poznenáhlu během několika dní, aby to budilo dojem, že nejde o věc nastraženou, nýbrž, že povolil dozor nad telefonisty a že se stali neopatrnými.

Jestliže přípravy útočníka před větším výpadem upozorní protivníka, bude si hleděti zjednatí jasno o hrozícím nebezpečí mimo jiné také svým pozorovacím letectvem. Kde vyžadují přípravy delšího času, nelze činnosti nepřátelského pozorovacího letectva plně zabrániti. Aby však nepříteli zůstala utajena hodina zteče, nesmí pozorovati některé poslední přípravy, jako na př. shromažďování výpadového oddílu ve výchozí základně. Pro tento okamžik musí si útočník zjednatí ve vzduchu převahu svým letectvem a připravit také dělostřelectvo a kulometry proti letadlům.

V pohybné válce, kde není vůbec možné konati před výpadem dalekosáhlé přípravy, trvající několik dní neb i neděl, budou všechna opatření, směřující k oklamání protivníka, mnohem jednodušší. Často postačí jen opatrnost v přípravách, aby věc zůstala utajena.

VI.

Příprava mužstva a úprava terénu.

Působení složek, chránících výpad z vlastního obranného pásma, jako dělostřelectvo atd., je závislé skoro výhradně na taktické, technické a materiální přípravě dotčených velitelů; naproti tomu činnost oněch částí, jež pracují před vlastními překážkami, je také velmi závislá na vlastnostech morálních.

Proto se doporučuje prováděti výpadové akce výhradně mužstvem zvláště vybraným, především odhodlanými a nadšenými dobrovolníky.

Provede-li se výpad aspoň jednou nebo více rotami, vykoná se obyčejně celými organizačními jednotkami; aby však tyto jednotky získaly na bojové hodnotě, vyloučí se před výpadem živly zřejmě neschopné, tělesně slabé, nervosní, bázlivé, kašlající a p.; nelze-li

jinak, přiděli se k zadním sledům jako nosiči, pracovní mužstvo atd. Vyloučiti nutno ovšem také mužstvo po stránce politické nespolehlivé, jež by místo skutečné bojové práce za ochrany tmy provádělo pasivní resistenci.*) Místo nich možno zesílit roty prvního sledu lidmi vybranými od praporů, při výpadu neúčastnými, zejména lidmi, kteří se osvědčili v nočních hlídkách a kteří již dříve v dotčeném terénu pracovali.

Skoro každý velitel roty měl za světové války stále pohotově několik odvážných mužů, jež posílal s důvěrou na nebezpečné hlídky a se zvláštním posláním. Nebyli to vždy lidé v občanském životě mravně nespolehlivější, mnozí z nich měli za sebou třebas případy kolise s trestním zákoníkem, zejména pytláctví, podlounictví nebo rvačky nebyly u nich pokládány za nic nečestného, ale při spravedlivém a individuálním zacházení psychologicky dovedného velitele s nimi bývali z nich v boji často nejlepší vojáci.

Vojíni, kteří mají takto utvořiti výpadev oddíl, jsou do něho zařaděni ihned, jakmile se příslušný velitel rozhodne výpad podniknouti; jen tak se mohou navzájem poznati, uvyknouti spolupráci a novým snad velitelům, oddíl nabude soudržnosti, stane se homogenním celkem. V žádném případě nelze připustiti, aby byl výpadev oddíl sestavován teprve krátce před výpadem.

Jde-li o násilnou akci pouhé hlídky, netřeba sestavovati zvláštní výpadev oddíl, potřební lidé dají se vždy najíti u jedné roty a jsou obvykle navzájem již sebrání.

Takové malé výpady hlídek podnikali za světové války s velkými úspěchy hlavně příslušníci československých legií na Rusi a v Italii, takže jména tehdejšího praporčíka Syrového a Medka byla i citována v rozkaze HVOA. ruských vojsk. Viz také spisek generála Čily o rozvědkách na ruské frontě.

Střední mocnosti používaly za světové války k větším výpadevým akcím stálých jednotek, sestavených z obzvláště vybraných a vycvičených mužů, t. zv. úderné prapory (Sturmbataillone), vybavené zvláštními bojovými prostředky, jako plamenomety, minomety, množstvím ručních granátů atd.

Takové úderné prapory buď podnikaly samostatné útočné akce nebo dodávaly první sled pěchoty při větších útocích.

Rusové tvořili pro nebezpečné podniky v pozdější periodě války t. zv. georgievské bataliony, složené z hrdinů, dekorovaných křížem sv. Jiří. Ve Francii měli u některých armád speciální jednotky, tak zvané „detachements d'élite“, jež se výborně osvědčily, ale velitelé pěších pluků bránili se proti tomuto sestavování stálých vybraných jednotek, protože byli tím odváděni plukům nejlepší bojovníci. V Italii byly utvořeny jednotky ardítů, ale i bersaglieri byli velmi hodnotnými vojáky.

U československých legií na Sibiři byl sestaven v roce 1917 podle rakouského vzoru speciální „I. úderný prapor“, který pod vedením mjr. Dvořáka konal v Borispole údernický výcvik. Bolševická revoluce znemožnila použití tohoto úderného praporu na moderní frontě, t. j. proti Rakousku a Německu, prapor tedy neměl příleži-

*) Tento výběr mužstva nesmí jíti tak daleko, aby lidé bázlivi a nespolehliví byli v své nechuti k práci jen podporováni, t. j. šetření na újmu dobrých vojinů. Jak se to zdá snad krutým, nutno i zmíněné méně cenné živly vydati zvýšenému nebezpečí, ale za okolností, kde nemohou natropiti škod a kdy lze šetřiti vojinů spolehlivých.

tosti osvědčiti se v speciálních úkolech úderné jednotky, avšak i v partyzánské válce splnil prapor skvěle svou úlohu; zaplatil svou bravurnost největším relativním procentem mrtvých proti ostatním jednotkám ruských legií. Důkaz, že v jednotce byli vybraní lidé a údernický duch!

Výbornými způsoby dovedli Němci získávat dobrovolníky k výpadovým akcím, a to pečlivým stravováním před takovým výpadem a po něm — což samo bylo ve vyhladovělém Německu velmi přitažlivé — mimořádným přidělem kuřiva nebo lepší lihoviny, dovolenou mimo pořadí, osvobozením od namáhavých nebo nepřijemných prací na čas, rozdělením nadílek všech druhů (Liebesgaben), předností při udělování vyznamenání, povyšování, pochvalami všech druhů atd.

Také zvláštní odznak pro podobné elitní jednotky, činící hrdinu od ostatních vojinů odlišným a u obecnstva váženým, může tu vhodně působiti. Podobný úkol zastávaly umrlčí hnáty u původních pruských „Totenkopffhusarů“, u našich ruských úderníků a všelijakých „útvarů smrti“ různých armád.

Aby však úspěch výpadu byl zaručen, nestačí jen použití elitní jednotky nebo sestavit ji dočasně z vybraného mužstva, nýbrž nutno ji také pro akci zvlášť vycvičiti, — a to i tehdy, když běží o speciální údernickou jednotku.

Tento výcvik bude trojí:

1. seznámení se s terénem výpadu na nočních hlídkách a na plánech,

2. výcvik údernický a

3. nácvik výpadu na zvláštním cvičišti.

V první době po sestavení výpadového oddílu je účelné posílati dobrovolníky častěji do terénu mezi oběma předními zákopy jako hlídky; těmito hlídkami seznámí se účastníci výpadu s terénem, přivyknou noční práci, zároveň se vytříbí iniciativa a schopnost jednoho každého, zjistí se neobratní jednotlivci atd. Aby však nepřítel nebyl zbytečně upozorněn, nesmí býti vysílání nočních hlídek mnohem častější než v normálních dobách a hlídky dobrovolníků musí proto docházeti i před jiná místa zákopů, nebo musí týden před vlastním výpadem všechna hlídková činnost v terénu skutečného výpadu přestat. To se stane v době, kdy výpadový oddíl odejde dozadu nacvičiti výpad.

Po odchodu z fronty připravuje se výpadový oddíl k svému úkolu na nějakém vhodném místě za frontou, t. j. v osadě nerušené dělostřelbou a leteckými nálety atd.

Zde se zopakují nejprve prvky údernického výcviku, jako vrhání a střelba ostrých granátů z různých poloh a v různém terénu, přemáhání překážek, polní tělocvik, čištění zákopů atd. Těmto přípravám se věnují aspoň dva dni.

Po splnění této předběžné podmínky nacvičí výpadový oddíl vlastní výpad, a to na cvičišti zvlášť k tomu upraveném, jež má co nejvěrněji představovati průběh nepřátelské obranné organizace v místě výpadu. Také terén má se co nejvíce podobati terénu místa výpadu. Na tomto cvičišti jsou znázorněny nepřátelské zákopy věrně podle získaných zpráv (hlavně podle leteckých fotografií), se všemi úkryty, stanovišti bočné střelby, překážkami, pozorovatelnami atd. Všechny vzdálenosti musí býti stejné velikosti jako ve skutečnosti, stejná má býti šířka a prove-

dení překážek, hloubka a šířka zákopů atd., protože jim účastníci výpadu musí zvyknouti, v nich se plně orientovati a tak se zapracovati, aby při výpadu jednali téměř po paměti. Úkryty a jiné stavby naznačí se aspoň východy a střílnami, větracími štolami a p. Není-li pro nedostatek času možné vybudovati celou nepřátelskou organizaci, naznačí se nepřátelské zákopy aspoň mělkým, asi 30 cm hlubokým příkopem. Také vlastní přední zákopy, bude-li jich užito k shromáždění nebo jako východiška výpadového oddílu, naznačí se aspoň mělkou stružkou nebo drátem napjatým na kolíky atd.

Na tomto cvičišti nacvičí výpadové jednotky výpad přesně podle plánu, a to tak, že nejprve cvičí jen vyrazení z vlastních zákopů, pak příchod do výchozí základny, potom spojí tato cvičení s průchodem přes nepřátelské překážky a vniknutím do protivníkových zákopů, poté přidají k tomu čištění zákopů, další pronikání těmito zákopy, postupné zdolávání odporů atd. Konečně se provede několikrát cvičení, a to nejprve ve dne, pak v noci, s cvičnými granáty proti značkovanému nepříteli, na konec s ostrými granáty, stříkáním plamenometů atd. za pohyblivou dělostřeleckou clonou z ostrých granátů. Tímto nácvikem poznají všichni účastníci výpadu podrobně úlohu, jež jim při výpadu připadne, poznají směry, kterými budou postupovati, odpory, které budou asi přemáhati, úkryty, které budou čistiti nebezpečné směry, před nimiž se budou střežiti, cíl, který musí dosáhnouti atd. Tím se zamezí při výpadu mnohá nerozhodnost, nejeden omyl a zmatek, jež by jinak způsobily, že by podnik selhal. Každý muž zná svou úlohu a svou cestu téměř zpaměti, ví předem, v které jámě, v kterém zákopě se v tom aneb onom okamžiku ukryje.

Tímto nácvikem se dosáhne jistého zmechanisování duševní činnosti lidí, kteří pracují téměř jako loutky, ale to je velmi dobré, neboť jednak jsou při výpadu nervy účastníků příliš napjaty a nepřipouštějí velké uvažování, jednak opět je také řízení skupin a velení v předních sledech prostě nemožné. Průpravným cvičením výpadu, které se podobá jakémusi taktickému drilu, naučí se lidé velké rychlosti všech výkonů, a rychlost ješť jednou z hlavních podmínek zdaru.

Dalším předpokladem zdaru jsou dobré nervy a dostatečná výživa účastníků. Nervy závisí jak na individuálních mužech, tak na vnějších okolnostech; výběrem lidí se čelí tomu, aby do výpadového oddílu nebyli zařaděni lidé zřejmě nervosní a bázliví, úpravou životních podmínek musí pečovati velitelství, aby nervy výpadového oddílu byly v nejlepším stavu: k tomu účelu koná se nácvik výpadu dosti daleko za frontou, na místě nerušeném nepřitelem, v nějaké větší vesnici nebo městečku, kde ještě proudí život civilního obyvatelstva a kde nezanechala vojna svých ničivých stop. V místě snad hraje vojenská hudba, je tam zátiší, stálé nebo polní kino, lázně, desinfekce atd. Vojáci výpadového oddílu se tam ubytují co možná pohodlně, nikdy ne na slámě, nýbrž na postelích neb aspoň na čistých slamnicích, dostávají zvýšenou a lepší dávku potravin, denně mírnou dávku slušnějšího alkoholu, nějaké kuřivo, střídají vojenský výcvik se sportem a tělocvičnými hrami atd. Těmito prostředky nejenže se zvýší během několika dní výborně nervová kondice lidí, jejich výživa atd., nýbrž účastníci dostávají později chuť k dalším podobným podnikům.

Ale nácvik výpadu nesmí trvati příliš dlouho:

jednak by mohla nastati změna situace, jež by ztížila podmínky výpadu, jednak by dlouhé čekání způsobovalo pokles morálky, neboť nejistota znervosňuje. Asi po jednotýdenním nácviku dopraví se výpadový oddíl opět na frontu, co možná nikoli pěšky nýbrž drahou, na autech, „úzkokolejkou“ atd.

V úseku, kde bude výpad proveden, zůstanou pak ještě po jeden celý den v zákopech, aby dokončili přípravy a seznámili se se změnami, které snad během nepřítomnosti výpadového oddílu nastaly ve vlastní nebo nepřátelské organizaci.

V době, kdy výpadový oddíl přibude opět do zákopů, musí být skončeny všechny technické stavby, spojené s přípravou výpadu, kromě průlomů ve vlastních překážkách.

Předběžná úprava terénu před výpadem je zejména nutná, projektuje-li se výpad většího rozsahu a není-li přední zákop dostatečně vybudován, je-li úzký a mělký nebo dokonce jen řadou izolovaných jam pro polní stráž. Přední zákop je zásadně místem, v kterém se shromažďuje výpadový oddíl před vyražením, a často tvoří samu výchozí základnu; musí být tedy tak vybudován, aby skýtal dostatečný úkryt výpadovému oddílu před nepřátelskou odvetnou průpravou nebo před trestnou palbou po návratu z výpadu. Při výpadu většího slohu nebude sám přední zákop stačiti k úkrytí celého oddílu a tu bude nutno zřídití buď blízký zákop zdvojovací nebo malé příčné zákopy, vycházející ze zákopů spojovacích. Aby nepřítel tyto stavby nezpozoroval, musí být zákopy přikryty, pečlivě maskovány a vykopaná zemina musí se každé noci závčas odstraniti. V těchto zákopech nutno zřídití dostatečný počet krytů pro ochranu výpadového oddílu před nepřátelskou dělostřelbou; tyto kryty budou moci býti ponejvíce jen povrchové, chránící nejvýše před 15 cm houfnicemi, větší stavby nebude lze prováděti pro nedostatek času. Všechny tyto stavby musí býti pečlivě maskovány, aby je nepřítel nezpozoroval, palbou nerušil a aby nerozpoznal místo zamýšleného výpadu; po této stránce jsou velmi škodlivé sapy, jimiž některé válečné předpisy chtěly zkrátiti vzdálenost od vlastní první čáry k nejpřednějšímu nepřátelskému zákopu, protože sapy příliš jasně rýsují do země útočný úmysl.

K usnadnění rychlého vyběhnutí výpadového oddílu bude nutno zřídití v předním zákopu četné schůdky a žebříčky k přednímu náspu nebo také můstky přes zákopy.

Před výpadem většího rozsahu bude třeba rozmnožiti sít' spojovacích zákopů a komunikací, aby byl tím zajištěn rychlý příchod útočných vojsk a jich hladké zaopatření útočnými a stavebními prostředky všech druhů.

Pro posilové dělostřelectvo a minomety zřídí se závčas palebná stanoviště, rovněž pro těžké kulomety; pro tyto nutné tehdy, použijí-li pro podporu výpadu stanovišť více kupředu posunutých, než jaká jim přísluší v plánu obrany, kde jsou zajisté seskupeny více do hloubky. Stejně bude někdy nutno vybudovati v předním pásmu jeden nebo více úkrytů pro obvažiště, nebo pro stanoviště velitelské a pozorovatelný — jež mohou býti rovněž přechodně posunuty dopředu — také spojovací sít' uvnitř vlastní posice bude nutno v mnoha případech doplniti.

Předvídá-li se udržení dobytého terénu, bude třeba velkého množství všelikého materiálu k vybudování nové

obránné posice, také bude velká spotřeba střeliva, osvětlovacích a jiných bojových prostředků k odrážení protiútoků atd.; v tomto případě zřídí se blízko předního zákopu zvláštní kryty, určené za skladiště pro tyto potřeby a uvedené věci se v nich nahromadí v dostatečném množství. Zejména bude třeba pěchotního a kulometového střeliva, granátů, min, raket, pytlů pro zemní stavby, železných nosníků, kolejnic, drátů a kolíků na překážky, různých přenosných a skládacích překážek, technického nářadí, pitné vody, potravin, obvazového materiálu a p.

Avšak nebylo by vždy radno prováděti tyto stavby, normálně bude nutno spokojiti se improvisacími, protože velké změny reliefů zákopů, přesuny země, pracovní ruch atd. nemohou zůstat utajeny modernímu nepříteli, který současně pozná přesně místo akce, takže prvek překvapení byl by ztracen úplně. Proto je zásadním pravidlem konati před výpadem co nejméně nových staveb. Z téhož důvodu doporučovalo se za války překážky před vlastními zákopy spíše zesilovati a za žádnou podmínkou nezřizovati v nich průlomy, dříve než noc před výpadem.

Podobné technické práce většího rozsahu by vyžadovaly k dokončení mnoho času, snad i několika neděl, spoustu materiálu a mnoho pracovníků. Velitel, který předvídá provedení takových staveb, dorozumí se závčas s velitelem ženijního vojska, aby tento velitel mohl připravití žádaný materiál. Přidělení celé ženijní jednotky k provádění zvláštních prací může býti potřebné.

Výpad připravený systematicky a podle plánu předem podrobně stanoveného je tedy někdy operace velmi složitá. Od vzniku první myšlenky výpadu až k jeho provedení projde mnohdy mnoho času: příprava výpadu velitelem, průzkum, příprava rozkazu, sestavení a nácvik výpadového oddílu, příjezd a umístění posilových prostředků (dělostřelectvo a j.), příprava materiálu všech druhů (střelivo a p.), technické stavby, někdy vybudování zvláštní spojovací sítě atd., to vše nelze provést přes noc.

Někdy však se naskýtají náhodné výhodné příležitosti, jež téměř zaručují zdar akce, provede-li se výpad v době co nejkratší; zanechati takové příležitosti znamenalo by vzdáti se velké výhody v prospěch nepřítel. V tomto případě je nutno využití této příležitosti a omeziti všechny přípravy na nejnutnější minimum. Potom se výpad provede jednotkou v úseku přítomnou, bez nějakého zvláštního výcviku za frontou, jen s prostředky, jež jsou normálně k dispozici, sejde s veškerých technických staveb atd. atd.; výpad se provede jednou nebo několika nocí po provedení rozhodnutí. Dohoda s velitelem dělostřelectva, společná porada velitelů různých zbraní, redakce rozkazů a poučení použitého mužstva jsou nejnutnější přípravou, jež se provede.

Takovým způsobem lze urychlití obyčejně jeň akci menší jednotky, kde síla výpadového oddílu nepřesahuje jednu rotu. Čím větší bude podnik, tím lépe musí býti připraven. Improvisace výpadu se změní snadno v nepřipravenost, a to může mít u bdělého protivníka nejhorší důsledky.

(Příště dále.)